

# Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 85 kr. — Naročnina se pošilja upravnstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se na vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če so natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

## Slovenec in državni proračun.

II. Tisti dan, kakor poslanec Šuklje, govoril je tudi celjski poslanec dr. Foregger pri občni razpravi državnega proračuna. Dr. Foregger ne pripada v državni zbornici k nobeni stranki, imenuje se divjak in je tudi tako enako govoril. Najbolj se je repenčil zaradi tega, da je naučni minister dr. Madeyski obljubil, da se utegnejo ustanoviti v Celju na gimnaziji slovenske paralelke. Napovedal je splošni boj vseh nemških prenapetnežev, čelo deželnega zbora, zoper rušenje nemške posesti.

Drugi dan je prišel na vrsto pri občni razpravi o državnem proračunu Slovenec Miha Vošnjak, poslanec za Celjski in Brežiški okraj. Govoril je stvarno in mirno, zlasti je jako spretno zavračal prenapete, večkrat celo neumne trditve Foreggerjeve. Da je govoril dobro, tega je sedaj sama »Deutsche Wacht« priča, ker kar begi zoper tega slov. poslanca. Tudi nemški-liberalci morajo glasovati za naše skromne zahteve, vsaj se jim ne protiviti, ako se jih le nekoliko vodi zdrav razum. Žal, da ne moremo objaviti celega Vošnjakovega govorja, ker nam ne dopušča prostor; torej podajemo le glavne misli.

Miha Vošnjak je v prvi vrsti omenjal, da je nekaj Slovencev prišlo v koalicijo po svoji zvezi s konservativnim klubom. Potem je dokazoval, da kranjska gimnazija in slovenske paralelke v Celju niso nobeno izvanredno privoljenje in da se o slovenskih paralelkah v Celju ne sme prav za prav govoriti, ker bode nekaj predmetov tudi nemških, kakor na paralelkah v Mariboru. Sicer se pa Nemcem ne godi nikaka krivica, ker obdržijo nemško gimnazijo v Celju. Gimnazija v Kranju je potrebna zaradi prenapolnitve gimnazije ljubljanske, paralelke v Celju pa so bili zagotovljene že od prejšnje vlade; zato ne gre govoriti, da bi bila izvršitev te starodavne obljube nekaka prelomitev koalicijskih načel. Nihče ne more reči, da bi ta zahteva bila veliko politično vprašanje. S številkami je pojasnjeval, da je število slovenskih dijakov v Celju večje, kakor nemških, in da so slovenski prebivalci in njihovi poslanci že od nekdanj terjali slovenske paralelke tudi zaradi tega, ker morajo slovenski učenci v Celju skozi eno leto obiskovati pripravljalni razred, predno so vsprejeti v gimnazijo. Dalje je zavračal trditve Foreggerjevo o poslovenjenju sodnij, notarijatske kamore in hranilnice in je pri tej priliki opominjal justično upravo, da naj se pri imenovanju notarjev za Spodnji Štajar ne godi kaj takega, kakor pri zadnjem imenovanju notarja mariborskega, ki je dobil mesto, ne da bi dokazal znanje slovenskega jezika. Ravno tako je priporočal novo zgradbo celjskega gimnazijskega poslopja na primernem kraju. Proti koncu svojega govora ki je trajal blizu poldrugo uro, omenjal je tudi še to, da se naj nastavijo v Celju profesorji, ki

bodo zmožni slovenskega jezika, in da on in njegovi tovariši zaradi tega podpirajo koalicijsko vlado, ker sedanjemu ministerstvu stoji na čelu pravičen mož, knez Windischgraetz.

Pri podrobni razpravi o državnem proračunu se je oglasil k besedi poslanec dr. Ferjančič, in sicer pri točki o dispozijskem zakladu, to je pri dovoljenju onega denarja, ki ga ministerstvo sme prosto rabiti za različne namene. Oni poslanci, ki za to glasujejo, s tem javno dajejo zaupnico vladi. Dr. Ferjančič seveda ni glasoval za dispozijski zaklad, ker on ni več v Hohenwarthovem klubu. Razložil je slovenske želje gledé šol in sodnij ter hudo prijel Šukljeja zaradi njegovih besedi, da nekateri Slovenci težijo na vshod. Šuklje se je takoj oglasil, češ, hotel sem reči, da se nekateri želé združiti s Hrvati. Pri tej priliki se je videlo, da pač ni lepo, da slovenski zastopniki v državnem zboru niso jedini. Zato pa je želja vsakega pravega slovenskega rodoljuba: Kedar bode prišel čas, ko se bode lahko dalo presoditi, kje se za nas več doseže, ali s koalicijo, ali na nasprotni strani, tedaj se naj zopet zedinijo slovenski poslanci! Sloga jači, nesloga tlači.

## Orehovskemu preroku.

Znani slovencežerec ali nemškutar Franjo Vračko, posestnik v Orehovcih in načelnik okrajnega zastopa Gornjeradgonskega, izdal je knjižico »Slovenski Gospodar in slovenski kmet«. Ta knjižica je polna lažij in obrekovanj proti naši duhovščini in veljavnejšim slovenskim gospodom v našem okraju. Vidi se, kam pes taco moli. Vračko čuti, da pride vsled svojih lažnjivih obljub in slabega gospodarstva ob vso veljavo, čuti da mu gine zemlja izpod nog in hoče si še rešiti nekaj veljave. Moj ljubi Vračko, na tak način tega ne bodeš dosegel, z obrekovanjem in z lažmi pridobil si ne bodeš nobenih privržencev; vsak, ki je dobil tvojo knjižico v roko in jo prečital, pametno je preudaril, kaj je v njej resničnega, kaj lažnjivega; in vrgel bode, kakor daleč mogoče, to knjižuro od sebe ter s studom zaklical »fej te bodi, Vračko!«

S to knjižico ne boš dobil veliko prijateljev; pametni ljudje se bodo od tebe ločili, ker sedaj te spoznajo, kakšen ptič da si ti! Oglejmo si malo knjižico. Iz začetka praviš, kako si jo zasolil dopisniku »Gospodarjevemu« gledé Poliške ceste. Kakor se meni dozdeva je »Gospodar« s tem dopisom tebi kašo pošteno zasolil, tako da ti še zmiraj praska po grlu. Ta dopis je posnet iz »Tagespošte«, kamor si ga ti sam ali tvoj prijatelj Kus poslal; »Gospodar« sam pravi, da ima priče za vse svoje trditve. Zakaj pa »Gospodar« ne pravi, da